

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 20. oktobra 2005\*

V zadevi C-111/03,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 12. marca 2003,

**Komisija Evropskih skupnosti**, ki jo zastopata L. Ström van Lier in A. Bordes, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

proti

**Kraljevini Švedski**, ki jo zastopa A. Kruse, zastopnik,

tožena stranka,

\* Jezik postopka: švedščina.

ob intervenciji

**Republike Finske**, ki jo zastopa A. Guimaraes-Purokoski, zastopnica, z naslovom za vročanje v Luxembourggu,

intervenientka,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, R. Schintgen (poročevalec),  
R. Silva de Lapuerta, sodnica, P. Kūris in G. Arestis, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Léger,  
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi  
12. maja 2005

izreka naslednjo

### **Sodbo**

- 1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Kraljevina Švedska s tem, da ohranja sistem obvezne predhodne priglasitve in sanitarne

preglede za vnos določenih prehrabnih proizvodov živalskega izvora, ni izpolnila svojih obveznosti, ki izhajajo iz člena 5 Direktive Sveta 89/662/EGS z dne 11. decembra o veterinarskih pregledih v trgovini znotraj Skupnosti glede na vzpostavitev notranjega trga (UL L 395, str. 13).

## **Pravni okvir**

### *Upoštevana skupnostna ureditev*

- 2 V smislu vzpostavitve notranjega trga je cilj Direktive 89/662 ureditev veterinarskih pregledov, ki veljajo za promet s proizvodi živalskega izvora znotraj Skupnosti.
  
- 3 Na podlagi člena 1 te direktive se veterinarski pregledi proizvodov živalskega izvora, zajeti v direktivi, naštetih v prilogi A ali v členu 14 in namenjeni za promet med državami članicami (brez poseganja v člen 6 o proizvodih, ki vstopajo iz tretjih držav), ne izvajajo več na mejah, temveč v skladu z Direktivo 89/662.
  
- 4 Člen 2 Direktive 89/662 natančneje določa, da izraz „veterinarski pregled“ pomeni vsak fizični pregled in/ali upravno formalnost, ki velja za proizvode iz člena 1 in katerega neposredni ali drug namen je varovanje javnega zdravja ali zdravstveno varstvo živali.

- 5 Poglavlje I te direktive, naslovljeno „Pregledi v državi porekla“, vsebuje člena 3 in 4, ki urejata veterinarske preglede v državi članici odpreme.
- 6 Ob uporabi prve izmed teh dveh določb mora odpremna država paziti, da so izdelki, namenjeni prometu znotraj Skupnosti, dobljeni, pregledani, označeni in etiketirani skladno z ustreznimi predpisi Skupnosti, in ki so prejemniku poslani skupaj s potrdili, ki jih zahtevajo veterinarski predpisi Skupnosti. Obrati države porekla izvajajo stalni lastni nadzor, da bi preverili, ali izdelki ustrezajo tem zahtevam. Ne glede na naloge, ki po predpisih Skupnosti pripadajo uradnemu veterinarju, je pristojni organ odpreme države dolžan izvrševati redni nadzor nad vsakim podjetjem, ki se ukvarja s proizvodnjo, skladiščenjem in obdelavo zadevnih izdelkov, da bi se zagotovila ustreznost zahtevam Skupnosti in da bi se v primeru neupoštevanja omenjenih zahtev sprejeli ustrezni ukrepi, tudi prepoved odobritve.
- 7 V skladu s členom 4 Direktive 89/662 mora odpremna država članica sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev spoštovanja veterinarskih zahtev na vseh stopnjah proizvodnje, skladiščenja, prevoza in trženja omenjenih izdelkov in kaznovati vsako s tem povezano kršitev predpisov Skupnosti. Ta država pazi zlasti na to, da se proizvodi, pridobljeni v skladu z direktivami o usklajevanju na področju veterine, naštetih v prilogi A k Direktivi 89/662, veterinarsko pregledajo enako, če so namenjeni prometu znotraj Skupnosti ali nacionalnemu trgu, in da se proizvodi, ki niso predmet usklajevanja Skupnosti, naštetih v prilogi B k tej direktivi, ne odpremijo na območje druge države članice, če jih ni mogoče tržiti na njihovem lastnem območju zaradi razlogov iz člena 36 Pogodbe ES (po spremembi člen 30 ES).

8 Drugo poglavje Direktive 89/662, naslovljeno „Pregledi ob prihodu v namembni kraj“, vsebuje člene od 5 do 8.

9 Člen 5 določa:

„1. Namembne države članice izvajajo naslednje ukrepe:

a) Pristojni organ lahko v namembnih krajih blaga z naključnimi nediskriminatornimi veterinarskimi pregledi preveri, ali so bile izpolnjene zahteve iz člena 3; istočasno lahko odvzame tudi vzorce.

Poleg tega, kadar ima pristojni organ tranzitne države članice ali namembne države članice informacije, ki bi lahko povzročile sum o kršitvi, se pregledi lahko izvajajo tudi med prevozom blaga čez njeno ozemlje, vključno s pregledi o ustreznosti, ki zadevajo prevozno sredstvo;

[...]

3. Izvajalci, ki jim proizvode dostavljajo iz druge države članice ali ki v celoti razdelijo serijo takih proizvodov:

[...]

c) morajo, če tako zahteva pristojni organ, prijaviti prihod proizvodov iz druge države članice, če je to potrebno za izvajanje pregledov, na katere se nanaša odstavek 1;

[...]

4. Podrobna pravila za uporabo tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom, določenim v členu 18.

[...]“

10 Člena 7 in 8 Direktive 89/662 določata ukrepe in postopek, ko ob pregledu, opravljenem v namembnem kraju pošiljke, pristojni organ ugotovi epizootsko bolezen, povsem novo nevarno nalezljivo bolezen, ali kak drug vzrok, ki lahko pomeni večjo nevarnost za živali ali zdravje ljudi. Izvedbene določbe teh dveh členov se uporabijo v skladu z postopkom iz člena 18 te direktive.

11 Členi 9, 17, in 18 so v poglavju III Direktive 89/662 z naslovom „Skupne določbe“.

12 Ob pojavu kakršnih koli zoonoz, bolezni ali drugih vzrokov, ki lahko pomenijo večjo nevarnost za živali ali zdravje ljudi, člen 9 te direktive določa zlasti, da se do sprejetja skupnostnih ukrepov namembna država članica, če se pojavijo tehtni razlogi za zaščito zdravja, odloči za uporabo vmesnih zaščitnih ukrepov za zadevni obrat ali, v primeru epidemije zootske bolezni, za zaščiteno območje, ki ga predvidevajo skupnostna pravila. Ti ukrepi se nemudoma sporočijo drugim državam članicam in Komisiji, ki jih ob prvi priložnosti posreduje veterinarskemu odboru v pregled in sprejme predpisane ukrepe; Komisija spremlja razvoj stanja in glede na to ustrezno spremeni ali odpravi sprejete odločitve.

13 Člen 17 Direktive 89/662, kot je bil popravljen (UL 1990 L 151, str. 40), določa:

„1. Če je treba ravnati po postopku iz tega člena, predsednik na lastno pobudo ali pa na zahtevo države članice zadevo nemudoma preda Stalnemu veterinarskemu odboru, ustanovljenem s Sklepom Sveta 68/361/EGS (v nadaljevanju: odbor).

2. Predstavnik Komisije predloži odboru osnutek potrebnih ukrepov. Odbor poda svoje mnenje o osnutku v roku dveh dni. Mnenje se sprejme z večino, ki jo določa člen 148(2) Pogodbe [ki je postal člen 205, drugi odstavek, ES], za odločanje Sveta na

predlog Komisije. Glasovi predstavnikov držav članic v odboru se ponderirajo na način, določen v navedenem členu. Predsednik ne glasuje.

3. Komisija sprejme predlagane ukrepe, kadar so v skladu z mnenjem odbora.

4. Če predlagani ukrepi niso v skladu z mnenjem odbora ali če mnenje ni bilo podano, Komisija brez odlašanja predloži Svetu predlog ukrepov, ki naj se sprejmejo.

Svet odloča s kvalificirano večino.

Če Svet ne odloči po preteku petnajst dni po prejemu predloga, predlagane ukrepe sprejme Komisija, razen če se Svet ni izrekel proti navedenim ukrepom z navadno večino.“

14 Člen 18 te direktive določa:

„1. Če je treba ravnati po postopku iz tega člena, predsednik na lastno pobudo ali pa na zahtevo države članice zadevo nemudoma preda Stalnemu veterinarskemu odboru, ustanovljenem s Sklepom Sveta 68/361/EGS (v nadaljevanju: odbor).

2. Predstavniki Komisije predložijo odboru osnutek potrebnih ukrepov. Odbor poda svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga lahko glede na nujnost zadeve določi predsednik. Mnenje se sprejme z večino, ki jo določa člen 148(2) Pogodbe, za odločanje Sveta na predlog Komisije. Glasovi predstavnikov držav članic v odboru se ponderirajo na način, določen v navedenem členu. Predsednik ne glasuje.

3. Komisija sprejme predlagane ukrepe, kadar so v skladu z mnenjem odbora.

4. Če predlagani ukrepi niso v skladu z mnenjem odbora ali če mnenje ni bilo podano, Komisija brez odlašanja predloži Svetu predlog ukrepov, ki naj se sprejmejo.

Svet odloča s kvalificirano večino.

Če Svet ne odloči v treh mesecih po prejemu predloga, predlagane ukrepe sprejme Komisija in jih začne takoj izvajati, razen če se Svet ni izrekel proti navedenim ukrepom z navadno večino.“

### *Sporna nacionalna ureditev*

<sup>15</sup> Člen 8 odloka švedskega upravnega organa, pristojnega za prehrano, z dne 15. decembra 1998 (Livsmedelsverket) o veterinarskih pregledih za prehranske proizvode živalskega izvora v prometu znotraj Skupnosti (SLV FS 1998, št. 39)

določa, da so uvoznik oziroma njegov zastopnik dolžni najkasneje v 24 urah pred predvidenim časom prihoda določenih proizvodov to sporočiti pristojnemu nadzornemu organu kraja, kjer se nahaja prvi naslovník blaga.

16 Zadevni proizvodi iz priloge 3 k omenjenemu odloku so:

- mleko in mlečni izdelki, ki niso bili toplotno obdelani (vključno s pozitivno reakcijo na fosfatazo);
- kokošja jajca, namenjena neposredni uporabi (razreda A in B);
- sveže meso vseh vrst živali (vključno z zamrznjenim mesom);
- mesni pripravki (vključno z izdelki, ki niso bili toplotno obdelani);
- mleto meso;
- vsak drug proizvod, ki lahko pomeni nevarnost za zdravje in za katerega je nacionalni upravni organ, pristojen za prehrano, zato predvidel obvezno predhodno priglasitev v trenutku registracije.

- 17 Ni sporno, da se za zgoraj navedene proizvode uporablja Direktiva 89/662, bodisi neposredno bodisi glede mletega mesa in mesnih pripravkov z napatitvijo v členu 10 Direktive Sveta 94/65/ES z dne 14. decembra 1994 o pogojih za proizvodnjo in dajanje na trg mletega mesa in mesnih pripravkov (UL L 368, str. 10).
- 18 Izraz „prvi prejemnik“ iz člena 8 zgoraj navedenega odloka z dne 15. decembra 1998 je v odloku opredeljen v členu 2, in sicer je to tisti, ki prvi na Švedskem prejme prehranske proizvode in jih predela v kraju prevzema. Kadar je serija blaga razdeljena pri prevozu, se vsak od prejemnikov dela te serije šteje za prvega prejemnika.

### **Predhodni postopek**

- 19 Komisija je po pritožbi, ki jo je prejela, presodila, da je zgoraj navedeni švedski predpis nezdržljiv z zahtevami člena 5 Direktive 89/662, in je s pisnim opominom z dne 9. julija 1999 Kraljevino Švedsko pozvala k predložitvi pripomb v roku dveh mesecev.
- 20 Ker Komisija s pojasnili, ki jih je švedska vlada predložila, ni bila zadovoljna, je 21. decembra 2001 na to državo članico naslovila obrazloženo mnenje, v katerem jo je pozvala k sprejetju ukrepov za uskladitev v roku dveh mesecev od njegove vročitve.

- 21 Ker je švedska vlada na to obrazloženo mnenje odgovorila s dopisom z dne 26. februarja 2002, v katerem je ponovila svoje predhodne trditve, se je Komisija odločila vložiti to tožbo.
- 22 S sklepom predsednika Sodišča z dne 23. julija 2003 je bilo Republiki Finski dovoljeno intervenirati v podporo predlogom Kraljevine Švedske.

### **Tožba**

- 23 Komisija Kraljevini Švedski očita, da s tem, da je leta 1998 uvedla in ohranila v veljavi sistem, ki glede določenih prehrabnih proizvodov živalskega izvora s poreklom iz drugih držav članic določa obvezno predhodno priglasitev uvoznikov teh proizvodov in sanitarni pregled ob uvozu teh proizvodov, ni izpolnila obveznosti na podlagi člena 5 Direktive 89/662.

### *Predmet tožbe*

- 24 Komisija je v svoji repliki natančneje navedla, da se odpoveduje očitku glede obstoja sanitarnih pregledov ob uvozu zadevnih proizvodov.
- 25 V navedenih okoliščinah je treba preučiti le utemeljenost očitka Komisije glede obstoja sistema obvezne predhodne priglasitve uvoznikov proizvodov, na katere se nanaša sporni švedski predpis.

*Temelj*

Trditve strank

- 26 Za utemeljevanje svoje tožbe Komisija poudarja, da člen 5 Direktive 89/662 pomeni odstopanje od načela, razglašena v tej direktivi, po katerem morajo biti veterinarski pregledi opravljeni v državi porekla.
- 27 Vendar, ker gre za izjemo glede na bistveni cilj te direktive, to je poenostavitev formalnosti v zvezi s pregledom na namembnem kraju blaga, bi bilo treba ta člen razlagati ozko.
- 28 Poleg tega se člen 5 nanaša samo na „naključne“ veterinarske preglede „na namembnem kraju blaga“ in se odstavek 3 te določbe nanaša le na „izvajalce, ki se ukvarjajo z dostavo proizvodov s poreklom iz druge članice ali prehajajo na popolno delitev“ teh proizvodov.
- 29 Poleg tega člen 5(3)(c) natančneje določa, da velja obveznost priglasitve zadevnih proizvodov zgolj „če je to potrebno“ za izvršitev naključnih nediskriminatornih pregledov iz odstavka 1 tega člena.
- 30 Vendar se sporni nacionalni predpis nanaša na „uvoznike“ in bi bilo posledično treba šteti, da ima za posledico preglede na mejah, ki jih Direktiva 89/662 prepoveduje.

- 31 Po drugi strani pa so pregledi na kraju vnosa proizvodov na švedsko ozemlje diskriminatorni, ker se po definiciji nanašajo le na uvoženo blago.
- 32 Komisija dodaja, da je stališče švedske vlade v nasprotju s ciljem in polnim učinkom Direktive 89/662, ker pregledi, opravljeni v odpremni državi članici, niso priznani oziroma ne veljajo za zanesljive in ker se obveznost priglasitve nanaša sistematično na vse uvoznike zadevnih proizvodov.
- 33 Glede trditve, ki jo je navedla ta vlada, da je ugotovila hujše opustitve v določenih odpremnih državah članicah, ki se nanašajo na kontrolo prisotnosti salmonele v živilih živalskega izvora, in torej preprosti naključni pregledi na kraju končne uporabe teh izdelkov ne zadostujejo za učinkovito zaščito javnega zdravja, je Komisija odgovorila, da je kontrola prisotnosti salmonele v živilih urejena s posebnimi predpisi in da v nobenem primeru država članica ne more upravičiti neizpolnitve obveznosti iz naslova skupnostnega prava z okoliščino, da so tudi druge države članice kršile svoje obveznosti.
- 34 Sicer pa Direktiva 89/662 vsaki državi članici daje možnost, da sprejme ustrezne ukrepe, če pri odvzemanju vzorcev ugotovi kršitve skupnostnih pravil. Člen 8(1) te direktive predpisuje postopek v takem primeru. Poleg tega člen 9(1) dovoljuje sprejetje začasnih zaščitnih ukrepov, če bi bila ugotovljena nevarnost za zdravje ljudi.
- 35 Švedska vlada ob podpori finske vlade nasprotuje trditvam Komisije.

- 36 Najprej, zahtevo po predhodni priglasitvi določenih proizvodov iz člena 8 zgoraj navedenega odloka z dne 15. decembra 1998 je narekovala skrb po učinkoviti organizaciji naključnih pregledov, ki jih Direktiva 89/662 izrecno določa v namembni državi članici, pri čemer se zagotavlja razpoložljivost proizvodov za preglede in pristojnim organom dopušča načrtovanje nadzora. Dejansko pregleda na končnem namembnem kraju ni preprosto opraviti, saj je zadevne proizvode težko prostorsko locirati in ti zelo hitro pridejo do potrošnika.
- 37 Poleg tega taka obveznost nikakor ne pomeni, da lahko pristojni nacionalni organ nadzoruje vsako serijo, ki prispe na švedsko ozemlje.
- 38 Poleg tega se predpis, ki mu Komisija očita spornost, ne nanaša nujno na uvoznika, ampak na prvi subjekt, ki prehrabne proizvode prevzame in jih obdelava v ustreznem obratu (na primer v predelovalnem obratu ali trgovini na debelo, zamrzovalnem obratu ali skladišču za živila).
- 39 Namen tega predpisa je tudi dati pristojnemu nacionalnemu organu možnost, da opravi preglede, kadar obstajajo razlogi za sum, da v predhodni fazi skupnostna zakonodaja ni bila spoštovana. Zlasti naključni pregledi na končnem namembnem kraju ne zadostujejo za zaščito javnega zdravja, če se ugotovijo hujše opustitve pri spoštovanju zahtev, predpisanih za odpreme države, pri prisotnosti salmonelle v živilih živalskega izvora. Dejansko vse države članice še niso dosegle iste stopnje zaščite in okužbe na Švedskem skoraj izključno povzročajo „tují“ proizvodi.

- 40 V preostalem nacionalni ukrep, na katerega se nanaša tožba Komisije, ne ovira trgovanja, saj se uvoz mesa s poreklom iz drugih držav članic od leta 1997 povečuje.
- 41 Navsezadnje naj sporni švedski predpis ne bi bil v skladu s členom 5(3)(c) Direktive 89/662, ki prepušča državam članicam izvedbo postopka priglasitve za proizvode s poreklom iz druge države članice in tem glede tega pridržuje določeno polje prostega preudarka. Zlasti ta direktiva ne vsebuje opredelitve namembnega kraja iz člena 5(1)(a) direktive. Zakonodajalec skupnosti tudi ni natančno določil trenutka, v katerem se opravi priglasitev, niti kako pogosto. Ta direktiva tudi ne določa, kdo je „izvajalec“.

### Presoja Sodišča

- 42 Da bi se presodila utemeljenost tožbe Komisije, kakor je določena v točki 25 te sodbe, je treba najprej poudariti, da je Direktiva 89/662, kot izhaja iz njenega naslova in iz njene prve uvodne izjave, eden od ukrepov za vzpostavitev notranjega trga.
- 43 Da bi se zagotovil prost pretok kmetijskih proizvodov, ki je v skladu z drugo uvodno izjavo te direktive „bistveni element skupne tržne ureditve“, ta odstranjuje „veterinarske ovire za razvoj prometa s proizvodi živalskega izvora znotraj Skupnosti“.

- 44 Glede na končni cilj, ki je v skladu s četrto uvodno izjavo, da se veterinarski pregledi omejijo za zadevne proizvode le na odpremni kraj, se Direktiva 89/662 navezuje, kot to izhaja iz pete uvodne izjave, na „poudarjanje izvajanja pregledov ob odpremi“ blaga „in urejanje pregledov, ki se lahko opravijo na namembnem kraju“, ta rešitev pelje, skladno s šesto uvodno izjavo, k opustitvi možnosti veterinarskih pregledov na notranjih mejah Skupnosti in implicira povečano zaupanje v veterinarske preglede v odpremni državi članici.
- 45 Tudi člen 1 Direktive 89/662 določa, da se veterinarskih pregledov za proizvode živalskega izvora, na katere se nanaša, ne sme več izvajati na mejah. Poleg tega ta direktiva v temelju razlikuje med pregledi v državi porekla in pregledi na namembnem kraju, in sicer v svoji sedmi uvodni izjavi opredeljuje, da v namembni državi članici veterinarskih pregledov v bistvu ni mogoče opraviti drugače kot z naključnimi pregledi na namembnem kraju blaga.
- 46 S takim pojmovanjem omenjena direktiva, potem ko daje široko opredelitev pojma „veterinarski pregled“, ki pokriva vsak fizični pregled in/ali vsako upravno formalnost glede zadevnih proizvodov in ki meri neposredno ali posredno na zagotovitev varovanja javnega zdravja ali zdravstvenega varstva živali, podrobno v členih 3 in 4 ureja preglede v državi porekla.
- 47 Glede pregledov na namembnem kraju člen 5 te direktive določa, da lahko pristojni državni organ z veterinarskimi pregledi preveri spoštovanje zahtev iz člena 3, pod izrecnim pogojem, da so pregledi opravljeni v namembnem kraju blaga naključni in nediskriminatorni. Če ima pristojni organ tranzitne ali namembne države članice informacije, ki kažejo na kršitev, se pregledi vsekakor lahko opravijo med prevozom blaga po njenem ozemlju, izjema je preverjanje na meji. Odstavek 4 navedenega člena 5 natančneje opredeljuje, da so njegove določbe slednjega določene po skupnostnem postopku iz člena 18 Direktive 89/662.

- 48 Člena 7 in 8 te direktive določata postopek, ki ga mora spoštovati namembna država članica v primeru, da se ob pregledu pošiljke, opravljenem na namembnem kraju ali med prevozom, izkaže, da proizvod živalskega izvora lahko povzroči hujšo škodo za javno zdravje. Te določbe zlasti obvezujejo pristojne organe namembne države članice, da nemudoma stopijo v stik s tistimi iz odpremne države članice. Glede na okoliščine primera lahko Komisija sprejme ustrezne ukrepe, namenjene skupnemu pristopu držav članic, ki morajo biti potrjeni ali pregledani po skupnostnem postopku, določenem v členu 17 Direktive 89/662. Zgoraj navedene izvedbene določbe iz členov 7 in 8 se sprejmejo po postopku, opisanem v členu 18 te direktive.
- 49 Nazadnje, v skladu s členom 9 te direktive morebiti neskladne začasne zaščitne ukrepe, ki jih v primeru hujše nevarnosti v nujnih primerih sprejme država članica, nadomesti varstveni sistem Skupnosti, ki ga orisuje ta člen in del katerega so izvedbene določbe, določene po postopku iz člena 18.
- 50 Vendar iz elementov, navedenih v točkah od 42 do 49 te sodbe, jasno izhaja, da je treba sporni švedski predpis šteti za nezdržljivega z zahtevami iz Direktive 89/662.
- 51 Dejansko je usklajeni sistem veterinarskih pregledov, ki je uveljavljen s to direktivo in temelji na popolnem pregledu blaga v odpremni državi članici, načeloma namenjen temu, da nadomesti pregled v namembni državi članici in mora omogočati prosti pretok zadevnih proizvodov v razmerah, podobnih tistim na notranjem trgu. V tem pogledu razlogi, povezani s potrebo po zaščiti javnega zdravja, ne morejo upravičiti posebnih dodatnih omejitev, ki jih država članica izvaja enostransko ob prehodu meje, kot je v tem primeru obveznost predhodne priglasitve, predpisana za uvoznike proizvodov živalskega izvora s poreklom iz drugih držav članic po zadevnem švedskem predpisu.

- 52 Ker je cilj navedene direktive podrobna ureditev veterinarskih pregledov ob odpravi blaga, da bi čim bolj omejila preglede, ki bi se lahko opravili na namembnem kraju, in še toliko bolj odpravila preverjanje na notranjih mejah Skupnosti z namenom postopne vzpostavitve notranjega trga, je treba razumeti, da ta direktiva jasno uokvirja in natančno določa pristojnost držav članic pri sanitarnih pregledih, ki jih je še mogoče opraviti na namembnem kraju.
- 53 Glede tega člen 5 Direktive 89/662 v nasprotju s trditvami švedske vlade ne dopušča nacionalnega predpisa, kot je ta, ki mu nasprotuje Komisija v tem postopku.
- 54 Na splošno je treba navedeni člen 5 razlagati ozko, ker gre za izjemo od bistvenega cilja Direktive 89/662, to je zmanjšanja pregledov in formalnosti na namembnem kraju za proizvode živalskega izvora.
- 55 Še zlasti se ta predpis nanaša na, kot to izhaja iz samega besedila, „naključne in nediskriminatorne“ veterinarske preglede, opravljene „na namembnih krajih blaga“ in namenjene „preverjanju [...] spoštovanja zahtev iz člena 3“.
- 56 Poleg tega se njegov odstavek 3 nanaša zgolj na „izvajalce, ki se ukvarjajo z dostavo proizvodov s poreklom iz druge države članice ali prehajajo na popolno delitev“ teh proizvodov in morajo na podlagi tega odstavka pod (c), če tako zahteva pristojni organ, prijaviti prihod proizvodov iz druge države članice, če je to potrebno za izvajanje pregledov“, tako kot so določeni v prejšnji točki te sodbe.

- 57 Nasprotno pa se izpodbijani nacionalni predpis, ki mu Komisija nasprotuje, najprej izrecno nanaša na „uvoznike“, pojem, ki ne pokrije popolnoma tistega iz člena 5(3), prvi stavek, Direktive 89/662 in ki ne le, da implicira, da so le proizvodi s poreklom iz tujine predmet spornih formalnosti, ne pa tudi tisti s poreklom v Švedski, ampak so njegova posledica tudi pregledi ob prehodu meje, kar je s to direktivo prepovedano. V vsakem primeru besedilo spornega švedskega predpisa nikakor ne zagotavlja pregledov na namembnem kraju blaga, kot to zahteva člen 5 Direktive 89/662, in je tožena vlada navedla še praktične težave, domnevno povezane s pregledom v kraju končne uporabe.
- 58 Dalje, obveznost predhodne priglasitve, uvedena z omenjenim predpisom, je splošna in ni mogoče izključiti, da ne vodi do pregledov, ki gredo dlje od preprostih naključnih pregledov, kot jih dovoljuje člen 5.
- 59 Ta predpis tudi ne upošteva strogih pogojev, naštetih v členu 5(3)(c) Direktive 89/662, iz katerih je jasno razvidno, da obveznost prijave prihoda proizvodov s poreklom iz druge države članice ne sme biti sistematična, ampak odvisna od posebne zahteve pristojnega organa glede tega in izključno pod predpostavko, da je ta ukrep nujno potreben za ustrezno izvedbo pregledov tako, kot je predvideno v odstavku 1 tega člena.
- 60 V navedenih okoliščinah je treba šteti, da švedski predpis, ki ga Komisija izpodbija, ni v skladu z določbami člena 5 Direktive 89/662.

- 61 Treba je dodati, da zaradi narave omenjenega predpisa obstaja resna nevarnost dvojnega pregledovanja, za nameček opravljenega v trenutku vstopa proizvoda na nacionalno ozemlje, kar kaže na očitno pomanjkanje zaupanja do pregledov, ki so že bili opravljeni v odpremnom kraju.
- 62 Še posebej, pojasnila tožene vlade glede razlogov za notranjo določbo, ki jo je Komisija postavila pod vprašaj, in sicer zagotovitev učinkovitosti sanitarnih pregledov, da bi se preprečilo, da bi s salmonelo okuženi prehrambni proizvodi lahko vstopili na Švedsko, so v nasprotju z namenom Direktive 89/662, ki spodbuja prosti pretok kmetijskih proizvodov in daje poudarek na preglede, opravljene v državi članici porekla.
- 63 Vendar tega cilja omenjene direktive ni mogoče uresničiti in ne doseči njenega polnega učinka, če bi države članice svobodno prekoračile v njej razglašene določbe, tako da je treba ohranjanje ali sprejetje nacionalnih ukrepov, razen tistih, ki so izrecno predvideni, šteti za nezdružljivo z namenom te direktive.
- 64 Poleg tega sama Direktiva 89/662 v členih 7, 8 in 9 dopušča namembni državi članici sprejetje ukrepov v primeru nevarnosti hujše grožnje predvsem za javno zdravje, vendar so zanje predpisana tudi postopkovna jamstva na ravni Skupnosti, in so zgolj začasni, dokler niso sprejeti skupni ukrepi.
- 65 Po drugi strani pa sta si, kot je poudaril generalni pravobranilec v točkah 14, 77 in 78 sklepnih predlogov, Kraljevina Švedska in Republika Finska v okviru svojega pristopa k Evropski uniji izposlovali dodatna jamstva pri pregledih salmonele pri dobavi določenih proizvodov živalskega izvora, namenjenih v ti državi.

- 66 V vsakem primeru v skladu z ustaljeno sodno prakso velja, da se država članica ne more sklicevati na morebitno nespoštovanje prava Skupnosti druge države članice, zato da bi upravičila lastno neizpolnitev. Zato država članica v nobenem primeru ne sme enostransko sprejeti popravilnih ali zaščitnih ukrepov, da bi odpravila tako nespoštovanje, temveč je dolžna postopati v okviru postopkov in pravnih sredstev, ki jih v ta namen predvideva Pogodba (glej v tem smislu zlasti sodbe z dne 25. septembra 1979 v zadevi Komisija proti Franciji, 237/78, Recueil, str. 2729, točka 9; z dne 14. februarja 1984 v zadevi Komisija proti Nemčiji, 325/82, Recueil, str. 777, točka 11; z dne 9. julija 1991 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu, C-146/89, Recueil, str. I-3533, točka 47, in z dne 23. maja 1996 v zadevi Hedley Lomas, C-5/94, Recueil, str. I-2553, točka 20).
- 67 Poleg tega je treba trditev švedske vlade, po kateri z izvajanjem spornega nacionalnega ukrepa uvoz mesa s poreklom iz drugih držav članic ni bil prizadet, ob upoštevanju sodne prakse Sodišča zavrniti, saj iz nje sledi, da nespoštovanje obveznosti, ki jo nalaga pravo Skupnosti, samo po sebi pomeni neizpolnitev obveznosti in da okoliščina, da nespoštovanje ni povzročilo negativnih posledic, ni upoštevna (glej sodbo z dne 26. junija 2003 v zadevi Komisija proti Franciji, C-233/00, Recueil, str. I-6625, točka 62).
- 68 Glede na vse navedeno je treba tožbo Komisije šteti za utemeljeno.
- 69 Posledično je treba ugotoviti, da Kraljevina Švedska s tem, da je ohranila sistem obvezne predhodne priglasitve za uvoz določenih prehrabnih proizvodov živalskega izvora s poreklom iz drugih držav članic, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi člena 5 Direktive 89/662.

## **Stroški**

70 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Komisija je predlagala, naj se Kraljevini Švedski naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov. Na podlagi prvega pododstavka člena 69(4) tega Poslovnika Republika Finska, intervenientka v tem postopku, nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

- 1. Kraljevina Švedska s tem, da je ohranila sistem obvezne predhodne priglasitve za uvoz določenih prehrambnih proizvodov živalskega izvora s poreklom iz drugih držav članic, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi člena 5 Direktive Sveta 89/662/EGS z dne 11. decembra 1989 o veterinarskih pregledih v trgovini znotraj Skupnosti glede na vzpostavitev notranjega trga.**
- 2. Kraljevini Švedski se naloži plačilo stroškov.**
- 3. Republika Finska nosi svoje stroške.**

Podpisi